

Br: 02-03-09-430/22-1159/2

Podgorica, 25.10.2022. godine

MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA
- n/r ministarke, gospođe mr Maše Vlaović -

Poštovana gospođo Vlaović,

Povodom *Predloga programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2022. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

U dostavljenom Predlogu programa navedeno je da su kulturna dobra prepoznata kao važan faktor nacionalne identifikacije i da predstavljaju dugoročan resurs za održivi razvoj, te su kao takva, prioritet savremenih državnih politika. Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara planirana je podrška, finansiranje i sufinansiranje programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturne baštine Crne Gore.

Na tekst Predloga programa i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za implementaciju navedenog Predloga programa potrebna finansijska sredstava u budžetu Crne Gore u ukupnom iznosu od 230.400,00 €, na aktivnosti Podrška istraživanju i zaštiti kulturnog nasleđa.

Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o budžetu za 2022. godinu, kod potrošačke jedinice Ministarstva kulture i medija, predviđena su finansijska sredstva u ukupnom iznosu od 230.400,00 €, na aktivnosti Podrška istraživanju i zaštiti kulturnog nasleđa, za realizaciju dostavljenog Programa.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija nema primjedbi na *Predlog programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2022. godinu*. Takođe, ukazujemo na član 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim se uređuje da ugovorene obaveze moraju biti usklađene sa planiranim i odobrenim sredstvima, kao i da je budžetski izvršilac odgovoran za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo kulture i medija

NAZIV PROPISA

Prijedlog Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2022. godinu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Cijeneći da su kulturna dobra, prepoznata kao važan faktor nacionalne identifikacije i da predstavljaju dugoročan resurs za održivi razvoj, te su kao takva, prioritet savremenih državnih politika, Programom zaštite, planirana je podrška, finansiranje i sufinansiranje programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturne baštine Crne Gore. Shodno Uredbi o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i Metodologiji razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, Program zaštite je kategorisan kao dokument kojim se utvrđuju pravci djelovanja u oblasti unaprjeđenja stanja kulturnih dobara i od važnosti je za implementaciju politike u ovoj oblasti.

Odredbama člana 128 Zakona o zaštiti kulturnih dobara je, pored ostalog, propisano da Program zaštite donosi donosi Vlada, na predlog Ministarstva, na period od jedne godine. Na osnovu Odluke broj 21-01-629/22-3291/1 od 19.04.2022. godine, objavljen je Konkurs za dodjelu sredstava za sufinansiranje projekata Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara Crne Gore u 2022. godini, koji sadrži uslove za dodjelu sredstava.

Ministarstvo je Rješenjem broj 21-01-629/22-3291/2 od 06.07.2022. godine, obrazovalo Komisiju za raspodjelu sredstava, koja je nakon analize dostavljenih prijava Ministarstvu dostavila prijedlog projekata i programa, koji su ispunili kriterijume propisane konkurskom, a na osnovu kojeg je Ministarstvo kulture i medija formiralo Prijedlog Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara u 2022. godini, a sve u cilju kontinuiranog finansiranja zaštite i očuvanja kulturnih dobara, u skladu sa propisima.

Shodno navedenom, realizacija predloženih projekata će doprinijeti unaprjeđenju stanja kulturnih dobara, širenju znanja o vrijednostima i značaju kulturne baštine, razumijevanju različitih kultura, uspostavljanju blagovremene saradnje između nadležnih institucija i vlasnika – držalaca kulturnih dobara, odnosno nosioca – čuvara nematerijalne baštine, kao i obezbjeđivanju uslova da ista, shodno svojoj namjeni, služe kulturnoj, naučnoj i edukativnoj potrebi pojedinaca i društva.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

U odnosu na navedeni pravni i strateški okvir, strateški cilj Programa zaštite je obezbjeđenje sveobuhvatnog i ravnomjernog tretmana kulturne baštine Crne Gore, kroz četiri operativna cilja, odnosno mjere i to:

1. arheološka i konzervatorska istraživanja,
2. izrada konzervatorskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera,
3. edukacija i doedukacija,
4. prezentacija i popularizacija kulturne baštine.

Realizovanjem, odnosno finansiranjem projekata iz ovih oblasti obezbjeđuje se ravnomjeran i kontinuiran razvoj zaštite i očuvanja kulturnih dobara u Crnoj Gori.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Nesprovođenjem navedenih mjera, ugrozio bi se proces očuvanja kulturne baštine i došlo bi do narušavanja koncepta strateškog razvoja u ovoj oblasti i principa unaprijeđenja stanja kulturnih dobara.

U cilju obezbjeđenja kvalitetnog monitoringa realizacije Programa zaštite, a imajući u vidu da su realizatori fizička i pravna lica koja imaju prebivalište u Crnoj Gori, odnosno koja su u Crnoj Gori registrovana za obavljanje djelatnosti kulture, vlasnici, odnosno držaoci kulturnog dobra, odnosno nosioci, čuvari nematerijalne baštine, u skladu sa zakonom, Ministarstvo sa realizatorima za svaki projekat ponaosob zaključuje ugovor o sufinansiranju, odnosno finansiranju projekta. Ovim ugovorima su precizno definisane obaveze realizatora u dijelu praćenja i izvještavanja koje podrazumijevaju dostavljanje kvartalnih izvještaja o stepenu realizacije projekta, sa svim relevantnim podacima. Radi kontrole namjenskog korišćenja sredstava, realizator je obavezan da, u roku od 30 dana od dana završetka projekta, Ministarstvu dostavi konačni izvještaj, na obrascu koji se dostavlja uz ugovor, o sprovođenju projekta, odnosno programa koji, u bitnom, treba da sadrži: detaljan izvještaj o izvršenim radovima sa foto-dokumentacijom svih faza i izvještaj o stručnom nadzoru; finansijski izvještaj, sa dokazima o svim troškovima, te priloge vezane uz sprovođenje programa/projekta, čime se obezbjeđuje kontinuirano praćenje realizacije Programa zaštite i očuvanja od strane njegovog predlagača.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2022. godinu, donosi se u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu.

Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2022. godinu predviđeno je unaprijeđenje stanja, očuvanje, zaštita, valorizacija i prezentacija kulturne baštine, kroz proces finansiranja, odnosno sufinansiranja projekata prijavljenih na Konkurs koji je raspisalo Ministarstvo. Obuhvaćeni su projekti koje će realizovati fizička i pravna lica koja imaju prebivalište u Crnoj Gori, odnosno koja su u Crnoj Gori registrovana za obavljanje djelatnosti kulture, vlasnici, odnosno držaoci¹ kulturnog dobra, odnosno nosioci, čuvari nematerijalne baštine², iz prethodno navedenih oblasti. Troškovi sprovođenja programa za 2022. godinu ne iziskuju povećanje obaveza građana ili privrede, jer su ista obezbijedena budžetom Ministarstva kulture i medija. Projektima iz Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara ne formiraju se novi privredni subjekti, jer iste realizuju postojeći koji ispunjavaju uslove propisane članom 122 Zakona o zaštiti kulturnih

¹ Držalac kulturnog dobra je pravno ili fizičko lice koje posjeduje kulturno dobro, a nije njegov vlasnik.

² Nosilac, odnosno čuvar nematerijalne baštine je pojedinac, zajednica ili druga organizacija koja sprovodi, održava i prenosi nematerijalno kulturno dobro.

dobara.

Shodno navedenom, nema dodatnih administrativnih opterećenja, niti biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

U članu 93 Zakona o kulturi ("Službeni list CG", br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12) propisano je da se iznos od 2.5% Budžeta Crne Gore opredjeljuje za oblast kulture.

Za implementaciju Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2022. godinu, i finansiranje odabranih projekata, predviđena su sredstva u budžetu Ministarstva kulture i medija za 2022. godinu.

U Budžetu Ministarstva, planirano je finansiranje Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Ovim Programom obuhvaćeno je finansiranje, odnosno sufinansiranje 17 projekata, koji će se finansirati iz namjenskih, odnosno opštih prihoda budžeta Ministarstva za 2022. godinu, u ukupnom iznosu od 230.400,00 €, sa Aktivnosti 20 021 001 001 - Podrška istraživanju i zaštiti kulturnog nasleđa, pozicija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Na osnovu Odluke broj 21-01-629/22-3291/1 od 19.04.2022. godine, objavljen je Konkurs za dodjelu sredstava za sufinansiranje projekata Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara Crne Gore u 2022. godini, koji sadrži uslove za dodjelu sredstava (internet stranica Ministarstva).

Ministarstvo je, shodno Zakonu o zaštiti kulturnih dobara, Rješenjem broj 21-01-629/22-3291/2 od 06.07.2022. godine, obrazovalo Komisiju za raspodjelu sredstava, koja je nakon analize dostavljenih prijava Ministarstvu dostavila prijedlog projekata i programa, koji su ispunili kriterijume propisane konkursom, a na osnovu kojeg je Ministarstvo kulture i medija formiralo Prijedlog Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara u 2022. godini, a sve u cilju kontinuiranog finansiranja zaštite i očuvanja kulturnih dobara, u skladu sa propisima.

Dakle, imajući u vidu dugogodišnju dobru praksu, kao i postojanje komisije, nije bilo potrebe za eksternom ekspertskom podrškom, niti konsultacijama.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Prepreke za implementaciju Programa nijesu prepoznate.

Indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenost ciljeva Programa, odnose se na broj realizovanih projekata, podržanih od strane Ministarstva. Stepem realizacije projekata u okviru prepoznatih oblasti predstavlja osnovni prateći indikator učinka, koji na godišnjem nivou prate: presjek stanja kulturnih dobara, broj edukovanih i doedukovanih lica, vidljivost projekata i medijsku pokrivenost i zastupljenost kulturne baštine u kulturnom životu.

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2022. godinu, pored Ministarstva, zaduženi su realizatori. Realizator je dužan da u roku od 30 dana od dana završetka projekta, dostavi u pisanoj formi detaljan i konačan izvještaj programske i finansijske realizacije projekata, prema obrascu za izvještavanje koji je sastavni dio ugovora.

Time je obezbijedeno kontinuirano praćenje realizacije Programa od strane njegovog predlagača. Ministarstvo kulture i medija, kao predlagač programa, izvještavanje vrši prema Vladi Crne Gore, u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore. Izvještavanje podrazumijeva sumaran prikaz informacija o svim projektima sadžanim u Programu zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2022. godinu. Izvještaj se odnosi na nivo ispunjenosti prethodno postavljenih ciljeva kojim se obezbjeđuje ravnomjeran razvoj djelatnosti u oblasti kulturne baštine na teritoriji Crne Gore.

Datum i mjesto

Starješina organa predlagača

